

Briselē, 2024. gada 24. maijā
(OR. en)

10127/24

COMPET 573
IND 272
MI 519

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 24. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	9893/24
Temats:	Konkurētspējīga Eiropas rūpniecība, kas virza mūsu zaļo, digitālu un noturīgu nākotni – <i>Padomes secinājumi (apstiprināti 2024. gada 24. maijā)</i>

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi “Konkurētspējīga Eiropas rūpniecība, kas virza mūsu zaļo, digitālu un noturīgu nākotni”, kurus Padome (Konkurētspēja) apstiprināja 4026. sanāksmē, kas notika 2024. gada 24. maijā.

PADOMES SECINĀJUMI

“Konkurētspējīga Eiropas rūpniecība, kas virza mūsu zaļo, digitālu un noturīgu nākotni”

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT:

- Eiropadomes 2022. gada 24. un 25. marta secinājumus ¹, kuros tā aicina virzīt uz priekšu darbu pie Versaļas deklarācijas īstenošanas attiecībā uz atvērtākas un stabilākas ekonomiskās bāzes veidošanu;
- Eiropadomes 2023. gada 23. marta secinājumus ², kuros tā aicina virzīt uz priekšu darbu pie deviņiem darbības virzieniem, lai veicinātu Savienības ilgtermiņa konkurētspēju;
- Eiropadomes 2023. gada 26. un 27. oktobra secinājumus ³ par ES konkurētspēju, kuros uzsvērts, ka ES ir vajadzīga spēcīga ekonomiskā bāze, kura tai nodrošina konkurētspēju ilgtermiņā un vienlīdzīgus konkurences apstākļus gan iekšēji, gan globāli;
- Eiropadomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa ārkārtas sanāksmes secinājumus ⁴, kuros aicināts izveidot jaunu Eiropas konkurētspējas kursu;

¹ Dok. EUCO 1/22.

² Dok. EUCO 4/23.

³ Dok. EUCO 14/23.

⁴ Dok. EUCO 12/24.

- Padomes secinājumus par zināšanu valorizāciju ⁵, par ES digitālās politikas nākotni ⁶, par vienotā tirgus nākotni ⁷ un par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu par publisko iepirkumu Eiropas Savienībā ⁸;

ATGĀDINOT Komisijas paziņojumus, ziņojumus un pavaddokumentus par šādiem tematiem:

- “Jauna Eiropas industriālā stratēģija” ⁹ un tās atjauninājums ¹⁰; “MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai” ¹¹; “Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam” ¹²; “Eiropas ekonomiskās drošības stratēģija” ¹³; “MVU paredzētu atvieglojumu pakete” ¹⁴; “Dialogi par pāreju uz tīru enerģiju – pārskats. Spēcīga Eiropas industrija ilgtspējīgai Eiropai” ¹⁵;
- “Vienotajam tirgum 30 gadi” ¹⁶; “ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada” ¹⁷; “2024. gada ziņojums par vienoto tirgu un konkurētspēju” ¹⁸;
- “2023. gada ziņojums par konkurences politiku” ¹⁹;

⁵ Padomes secinājumi par zināšanu valorizācijas stiprināšanu kā rīku noturīgas un konkurētspējīgas industrijas un atvērtas stratēģiskās autonomijas panākšanai Eiropā, dok. 10182/24.

⁶ Padomes secinājumi par ES digitālās politikas nākotni, dok. 9957/24.

⁷ Padomes secinājumi “Vienotais tirgus visu labā”, dok. 10298/24.

⁸ Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 28/2023 “Publiskais iepirkums Eiropas Savienībā: desmit gados laikposmā līdz 2021. gadam būvdarbu, preču un pakalpojumu līgumu piešķiršanā bijis mazāk konkurences”, dok. 9966/24.

⁹ COM(2020) 102 final.

¹⁰ COM(2021) 350 final.

¹¹ COM(2020) 103 final.

¹² COM(2023) 62 final.

¹³ JOIN(2023) 20 final.

¹⁴ COM(2023) 535 final.

¹⁵ COM(2024) 163 final.

¹⁶ COM(2023) 162 final.

¹⁷ COM(2023) 168 final.

¹⁸ COM(2024) 77 final.

¹⁹ COM(2024) 115 final.

- “Eiropas zaļais kurss”²⁰; “Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu”²¹; “2023. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums”²²; “Eiropas 2040. gada klimata mērķrādītājs un ceļš uz klimatneitralitāti 2050. gadā, veidojot ilgtspējīgu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību”²³; “Klimatisko risku pārvaldība cilvēku un labklājības aizsardzībai”²⁴;
- “Digitālais kompass līdz 2030. gadam”²⁵, kam sekoja programma “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam²⁶;
- “Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai”²⁷;
- “Tirdzniecības politikas pārskatīšana – atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika”²⁸;
- “ES standartizācijas stratēģija. Globālo standartu noteikšana noturīga, zaļa un digitāla ES vienotā tirgus atbalstam”²⁹;

ATGĀDINOT:

- Mikroshēmu aktu³⁰, Kritiski svarīgo izejvielu aktu³¹ un Neto nulles emisiju industrijas aktu³²;
- Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu³³,

²⁰ COM(2019) 640 final.

²¹ COM(2020) 98 final.

²² COM(2023) 653 final.

²³ COM(2024) 63 final.

²⁴ COM(2024) 91 final.

²⁵ COM(2021) 118 final.

²⁶ Lēmums (ES) 2022/2481.

²⁷ COM(2020) 274 final.

²⁸ COM(2021) 66 final.

²⁹ COM(2022) 31 final.

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1781 (2023. gada 13. septembris), ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai un groza Regulu (ES) 2021/694.

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020. Dok. PE-CONS 45/24.

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (“STEP”) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241.

I. Eiropas Savienība, kurā mājo spēcīga un konkurētspējīga rūpniecība

1. **ATZĪST**, ka pēdējos gados notikušās būtiskās tehnoloģiskās, ekonomiskās un ģeopolitiskās pārmaiņas, kā arī vides un sabiedrības problēmas ne tikai no jauna nosaka globālo spēka līdzsvaru, bet arī ietekmē visu Eiropas rūpniecības nozaru konkurētspēju. **AKCENTĒ**, ka piegādes ķēdes risku uzraudzība un prognozēšana un stratēģisko atkarību novēršana ir būtiska, lai ES varētu virzīt pati savu zaļo un digitālo pārkārtošanos. **UZSVER**, ka politiskās norises trešās valstīs, kam dažkārt raksturīga negodīga konkurence un protekcionisms, ietekmē Eiropas ekonomiku, tostarp, kropļojot tirdzniecību un potenciāli mudinot pieņemt lēmumus par pārvietošanu un investīciju pārtraukšanu, un tādēļ ir vajadzīga saskaņota Eiropas politiskā reakcija.
2. **UZSVER**, ka pārticīgai Eiropai ir vajadzīga konkurētspējīga rūpniecība ar spēcīgu ražošanas bāzi, kas ir inovācijas, ražīguma, kvalitatīvu darbvietu, ilgtspējas un izaugsmes dzinējspēks. **UZSVER**, ka pilnībā funkcionējošs vienotais tirgus, tostarp pakalpojumu nozarē, ir būtisks faktors, lai ilgtermiņā veicinātu un saglabātu konkurētspējīgu Savienību kā “Eiropas uzņēmējdarbības vietu”.
3. **AKCENTĒ**, ka pieaugošā globālā konkurence un krīzes, piemēram, Covid-19 pandēmija, Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un spriedze Sarkanajā jūrā, ir apgrūtinājušas Eiropas uzņēmumus un to piegādes ķēdes. **ATZĪST**, ka augstajām enerģijas cenām ilgtermiņā ir negatīva ekonomiskā ietekme uz ES konkurētspēju. **UZSVER**, ka tajā pašā laikā vērienīgie mērķi attiecībā uz klimatneitralitāti un digitālo līderību apvienojumā ar pasākumiem, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, paātrinātu tīro tehnoloģiju izstrādi, ražošanu un ieviešanu un ar to saistīto industriālo pārveidi, paver iespējas vēl vairāk attīstīt Eiropas vadošo lomu rūpniecībā un radīt kvalitatīvas darbvietas.

4. **ATZĪST**, ka digitālajām tehnoloģijām un inovācijas attīstībai ir izšķiroša nozīme Eiropas sabiedrībā un rūpniecībā. Šajā sakarā **UZSVER** arvien lielāko kibernetikas nozīmi un **ATZĪMĒ** ģeneratīvu MI risinājumu straujo izstrādi un ieviešanu, kā arī kvantu tehnoloģiju jauno potenciālu. **UZSVER**, ka droša zemūdens, sauszemes un ārpuszemes (tostarp kosmosa) infrastruktūra digitālajai savienojamībai un lielākai digitālās pamatinfrastruktūras jaudai un noturībai ir ārkārtīgi svarīga, lai Eiropa kļūtu un arī turpmāk būtu digitāli noturīga un konkurētspējīga. **PIEŅEM ZINĀŠANAI** Komisijas Balto grāmatu par to, kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības. **UZSVER** jaunu digitālo pakalpojumu, digitālo tehnoloģiju un uzņēmējdarbības modeļu inovācijas un izstrādes nozīmi uzticamā vidē. Tādēļ **AICINA** Komisiju un dalībvalstis vēl vairāk stimulēt to izstrādi un ieviešanu rūpniecībā un tās ekosistēmās un īstenot politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam. **MUDINA** Komisiju nodrošināt, lai efektīvi un laikus tiktu īstenotas pašreizējās iniciatīvas datu jomā, – tostarp, palīdzot dalībvalstīm īstenot šīs iniciatīvas.
5. **UZSVER** Eiropas zaļā kursa un saskaņotas tā īstenošanas nozīmi, ņemot vērā uzņēmumu un iedzīvotāju iespējas un problēmas. **AICINA** privāto sektoru sadarboties ar publiskajām iestādēm, lai palielinātu ieguldījumus energoefektivitātē un ilgtspējīgā transportā. **UZSVER**, ka ir jārada labvēlīgi apstākļi pieprasījumam pēc ilgtspējīgiem, neto nulles, mazoglekļa un apritīgiem produktiem un materiāliem, jāattīsta vienots atkritumu, otrreizējo izejvielu un reciklētu produktu tirgus, jāveicina progresīvi materiāli un apritīgums un jācenšas nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, kas īsteno vērīenīgus vides un sociālos mērķus. **ATGĀDINA** par aprites ekonomikas, ilgtspējīgas resursu pārvaldības un izejvielu aizstāšanas pētniecības būtisko nozīmi, lai samazinātu pieprasījumu un uzlabotu ES noturību attiecībā uz primārajām izejvielām, ilgtspējīgām izejvielām, ūdeni un citiem kritiski svarīgiem resursiem. **MUDINA** Komisiju līdz 2025. gada beigām pabeigt bioekonomikas stratēģijas atjaunināšanu, nodrošināt, lai bioekonomika būtiski veicinātu ekonomikas zaļo pārkārtošanos, atzīt biotehnoloģiju un biobāzētu ekonomiku horizontāli par ES rūpniecības politikas pamatelementu un nodrošināt koordināciju, lai uzlabotu politikas saskaņotību.

6. **AKCENTĒ** publiskā iepirkuma kā stratēģiska instrumenta potenciālu stimulēt pieprasījumu pēc precēm un pakalpojumiem, kas palīdz palielināt ilgtspēju, digitalizāciju un noturību, un veicināt investīcijas. **AICINA** Komisiju nekavējoties veikt padziļinātu analīzi par pašreizējo publiskā iepirkuma tiesisko regulējumu, lai novērtētu, vai 2024.–2029. gada laikā ir vajadzīga pārskatīšana, kā prasīts Padomes secinājumos par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 28/2023.
7. **PIEŅEM ZINĀŠANAI** Komisijas nesenās iniciatīvas par progresīviem materiāliem līderībai rūpniecībā³⁴, aizsardzības industriju³⁵, biotehnoloģijām un bioražošanu³⁶. **AICINA** Komisiju izstrādāt jaunu stratēģiju, kura Eiropas jūrniecības nozari, kas ir vitāli svarīga ES stratēģiskajām interesēm, atbalstītu digitālās un zaļās pārkārtošanās jomā un kura aptvertu visas nozares konkurētspējas dimensijas. **UZSVER**, ka papildus nesenajām Komisijas iniciatīvām prioritāte būtu jāpiešķir mūsu unikālo priekšrocību izcilības panākšana un iziešanā vadībā tehnoloģiju jomās, kurās Eiropai ir jānodrošina nozīmīga pozīcija un kuras ir kritiski svarīgas ES ekonomiskajai drošībai. **ATGĀDINA** Eiropadomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa secinājumus, kuros norādīts, ka Eiropai ir arī jāsamazina savas stratēģiskās atkarības Versaļā apzinātajās sensitīvajās nozarēs – enerģētikas, kritisko izejvielu, pusvadītāju, veselības, digitālā, pārtikas un kritisko tehnoloģiju nozarēs – un citās nozarēs, piemēram, ķīmikālijas, biotehnoloģija un kosmoss. **UZSVER**, ka būtu jāstiprina Eiropas pozīcijas šajās jomās un nozarēs, tostarp, attīstot ilgtspējīgas Eiropas piegādes ķēdes, palielinot Eiropas ražošanas, pētniecības un inovācijas jaudu un dažādojot piegādes no trešām valstīm, vienlaikus nodrošinot pozitīvu plašāku ietekmi visās dalībvalstīs.

³⁴ COM(2024) 98 final.

³⁵ JOIN(2024) 10 final.

³⁶ COM(2024) 137 final.

8. **ATZĪST**, cik svarīga ir labi funkcionējoša vienkāršota pārvaldības struktūra, kas apvieno ieinteresētās personas industriālajās ekosistēmās, lai veicinātu Eiropas industriālās stratēģijas īstenošanu atklātā, pārredzamā, daudzveidīgā un iekļaujošā veidā un sniegtu ieguldījumu politikas veidošanā. **ATGĀDINA** Industriālā foruma centrālo lomu ES rūpniecības politikas veidošanā un īstenošanā kopā ar nozari, dalībvalstīm, pilsonisko sabiedrību un Komisiju. **MUDINA** Komisiju uzsākt attiecīgās iniciatīvas, tostarp rūpīgi izvērtēt pašreizējo pārvaldības vidi, lai racionalizētu struktūras, samazinātu nevajadzīgu slogu ieinteresētajām personām un dalībvalstīm un izvairītos no dublēšanās.
9. **AKCENTĒ** lomu, ko Eiropadome 2023. gada 23. martā piešķīra Konkurētspējas padomei, lai katru gadu novērtētu progresu konkurētspējas uzlabošanā un produktivitātes palielināšanā, īpašu uzmanību pievēršot vienotā tirgus padziļināšanai un stiprināšanai. **PIENĒM ZINĀŠANAI** 2024. gada ziņojumu par vienoto tirgu un konkurētspēju, kas ir pamats ikgadējam Padomes diskusiju ciklam par konkurētspējas stāvokli un ieguldījums Eiropas pusgadā. **UZSVER**, ka ir jārīkojas ES un dalībvalstu līmenī, lai sasniegtu mērķus, kas attiecībā uz galvenajiem snieguma rādītājiem (KPI) noteikti attiecībā uz konkurētspēju Komisijas paziņojumā par ilgtermiņa konkurētspēju. **AKCENTĒ** Komisijas iespēju vajadzības gadījumā pārskatīt esošos KPI un attiecīgā gadījumā apsvērt papildu rādītājus, piemēram, attiecībā uz rūpniecības politiku vai valsts atbalstu. **UZSKATA**, ka jaunais politikas cikls sniedz iespēju stiprināt Konkurētspējas padomes pilnvaras, lai nodrošinātu koordinētu vērienīgas rūpniecības politikas programmas īstenošanu un uzraudzību, ko atbalsta Konkurētspējas un izaugsmes jautājumu augsta līmeņa darba grupas veikums.

II. Inovācija – Eiropas konkurētspējas virzītājspēks

10. **ATZĪST** pasaulē vadošās rūpnieciskās inovācijas, izcilas pētniecības, tostarp fundamentālās pētniecības, un tehnoloģiju izstrādes izšķirošo nozīmi Eiropas zinātniskās un tehnoloģiskās bāzes stiprināšanā, kas izveido Eiropas pētniecības telpu un veicina Eiropas konkurētspēju, noturību un ilgtspēju, un Savienības politikas mērķu sasniegšanā. **MUDINA** uz sadarbību starp rūpniecību (tostarp MVU), pētniecības un tehnoloģiju organizācijām, augstākās izglītības iestādēm, finansēšanas aģentūrām un attiecīgajām publiskajām iestādēm, lai veicinātu inovāciju un paātrinātu ieviešanu tirgū, kā arī rūpniecisku un komerciālu inovācijas izvēršanu.
11. **UZSVER**, ka ir jānodrošina labāka saikne starp inovāciju un rūpniecības iniciatīvām, pamatojoties uz jauno Eiropas Inovācijas programmu. **AKCENTĒ**, ka šajā sakarā ir svarīgi noteikt zināmu skaitu stratēģisko prioritāšu un nodrošināt, ka tās ir kopīgs elements, kas caurvij rūpniecības un inovācijas politiku. **AICINA** Komisiju iesaistīt visas dalībvalstis un plašu attiecīgo dalībnieku loku kopīgā pasākumā, lai noteiktu stratēģiskās prioritātes. **UZSVER**, ka ir svarīgi izmantot esošos mehānismus un partnerības, piemēram, industriālās alianses, Eiropas Inovācijas padomi, SET plāna vadības grupu, Eiropas tehnoloģiju platformas, kopuzņēmumus un citas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” partnerības.
12. **PAUŽ NOŽĒLU** par to, ka ES spēcīgā zināšanu bāze pietiekami neatspoguļojas tirgojamos produktos vai pakalpojumos, kas pazīstami arī kā “inovācijas paradokss”, tādējādi radot būtisku neizmantotu potenciālu rūpniecības vērtību ķēdēs visā Savienībā. **MUDINA** Komisiju un dalībvalstis, kā arī finanšu nozari turpināt veicināt valorizāciju, lai ieguldījumi pētniecībā un izstrādē atmaksātos un tādējādi stiprinātu Eiropas rūpniecības, jo īpaši MVU, konkurētspēju.

13. **ATŽĪST**, ka ES var būt svarīga loma, lai palīdzētu pārvarēt plaisu, kas kavē pētniecības rezultātu un inovāciju ienākšanu tirgū agrīnā posmā. **UZSVER**, ka ir jāpalielina sinerģija starp esošajiem finansēšanas instrumentiem un jāoptimizē tie visos līmeņos, palīdzot rūpniecībai atklājumus pārvērst inovatīvos tirgus produktos un ļaujot izplatīt un ieviest inovācijas un tehnoloģijas. Šajā sakarā **ATSAUCAS** uz Eiropas Pētniecības telpas politikas darbību “Eiropas galvenās industriālās ekosistēmas zaļās un digitālās pārkārtošanās paātrināšana”. **MUDINA** Komisiju turpināt sniegt skaidru un pieejamu informāciju par dažādajām ES atbalstītajām finansējuma iespējām, kuras piedāvā gan privātā, gan publiskā sektora dalībnieki. **MUDINA** Komisiju turpināt uzlabot un vienkāršot pieteikšanās procedūras ES finansējuma iespējām.
14. **AKCENTĒ**, ka uzņēmumiem, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, ir jāspēj testēt un demonstrēt inovācijas attiecīgajos reālajos apstākļos un attiecīgā gadījumā “regulatīvajās smilškastēs”, lai inovāciju nodotu tirgum. Šajā sakarā **UZSVER** pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru svarīgo lomu šajā procesā. **ATGĀDINA** par pieprasīto ES kartēšanu attiecībā uz lietotāju vajadzībām pēc tehnoloģiju infrastruktūrām līdz 2025. gada vidum un darbu, kas paveikts Eiropas Pētniecības infrastruktūru stratēģijas foruma (*ESFRI*) pārziņā. **AICINA** izstrādāt Eiropas stratēģiju, ar ko veicināt ES mēroga sadarbību un tīklu veidošanu starp šādām infrastruktūrām un kas paredz rūpniecības uzņēmumiem, jo īpaši MVU, piekļuvi pārredzamā un zema sliekšņa līmenī un par taisnīgu cenu. **UZSVER**, ka ir svarīgi izveidot šādu Eiropas mēroga tīklu, pamatojoties uz pārdomātas specializācijas principu. Šajā sakarā **AKCENTĒ** kopu, Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (*EEN*), starpreģionālo investīciju inovācijā (*I3*) un Eiropas digitālās inovācijas centru (*EDIH*) potenciālu atbalstīt Eiropas MVU to ekonomikas, zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā.

III. Finansējums – būtisks pamatelements visaptverošam, uz nākotni vērstam un proaktīvam Eiropas rūpniecības politikas satvaram

15. **ATGĀDINA**, ka piekļuve finansējumam, tostarp apvienotajam finansējumam, ir priekšnoteikums, lai Eiropā saglabātu investīcijas un darbvietas. **ATZĪST**, ka privātajam finansējumam ir būtiska nozīme, lai sasniegtu Savienības mērķus nostiprināt Savienības globālo konkurētspēju un noturību, tostarp, izstrādājot stratēģiskās tehnoloģijas un izvēršot tās. **ATZĪST**, ka Eiropas Investīciju bankas grupai un valsts attīstību veicinošām bankām ir būtiska loma privāto investīciju piesaistīšanā un riska mazināšanā. **UZSVER**, ka kapitāla tirgu savienības (KTS) padziļināšanai ir būtiska nozīme, lai piesaistītu privātās investīcijas, dažādotu finansējuma avotus un efektīvi sadalītu kapitālu visā Savienībā. **NORĀDA**, ka Eiropas uzņēmumi, jo īpaši jaunuzņēmumi, augoši uzņēmumi un MVU, joprojām saskaras ar dažādiem šķēršļiem ilgtermiņa un riska finansējuma nodrošināšanā. Tādēļ **MUDINA** pastiprināt centienus gan ES, gan valstu līmenī, lai izveidotu patiesi integrētus Eiropas kapitāla tirgus, tostarp, balstoties uz Kapitāla tirgu savienības 2020. gada rīcības plānu, un ātri īstenot visus pasākumus, kas izklāstīti paziņojumā par kapitāla tirgu savienības nākotni, ar kuru 2024. gada 11. martā nāca klajā Eurogrupa iekļaujošā sastāvā.
16. **ATKĀRTOTI NORĀDA**, ka godīga un efektīva konkurences politika, kas aizsargā konkurenci tirgos, ir izrādījusies izšķiroša ekonomiskajai labklājībai Savienībā, saglabājot un uzlabojot integritāti un vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū. **UZSVER**, ka ir svarīgi šo virzību turpināt. **UZSVER**, ka subsidēšanas sacensība starp dalībvalstīm kaitētu Savienībai kopumā, un tādēļ no tās būtu jāizvairās.
17. **UZSVER**, ka Komisijai būtu konsekventi jāpiemēro un pienācīgi jāuzrauga Eiropas satvars valsts atbalsta jomā, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un novērstu jebkādu sadrumstalotības risku. **MUDINA** Komisiju vienkāršot un paātrināt valsts atbalsta paziņošanas procedūras.

18. **MUDINA** Komisiju turpināt savus centienus novērtēt un uzlabot valsts atbalsta instrumentus, piemēram, Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu, lai izskatītu tirgus nepilnības, jaunas problēmas un situāciju tirgos un inovāciju nolūkā nodrošināt mērķorientētu un mūsdienīgu regulējumu un ilgtermiņa skaidrību un paredzamību tirgū atbilstīgi ES prioritātēm, vienlaikus saglabājot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
19. **UZSKATA**, ka svarīgi projekti visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) ir vērtīgs Eiropas rūpniecības politikas instruments, kas ļauj dalībvalstīm iejaukties būtisku tirgus nepilnību gadījumos un veicināt inovatīvus projektus, kas pārsniedz individuālās spējas. **UZSVER** nepieciešamību turpināt optimizēt *IPCEI* satvaru, lai vēl vairāk racionalizētu un paātrinātu visu procesu un atvieglotu dalību *IPCEI* visu lielumu uzņēmumiem, jo īpaši MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem. **AICINA** vēl vairāk vienkāršot *IPCEI* pārvaldības sistēmu, kā arī Komisiju savlaicīgāk iesaistīties sagatavošanas posmā un dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, tostarp MVU, nodrošināt iekļaujošu līdzdalību. Šajā kontekstā **ATZINĪGI VĒRTĒ** to, ka ir izveidots kopīgs Eiropas forums *IPCEI*, lai turpinātu risināt problēmas, kas ir saistītas ar *IPCEI*, un pilnībā realizētu instrumenta potenciālu, tostarp, veicot izpēti par jauniem potenciāliem *IPCEI* stratēģiskās jomās.

20. **NORĀDA**, ka zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai būs vajadzīgas ievērojamas investīcijas un ka sava loma būs visiem pieejamajiem finansējuma avotiem. **UZSVER**, cik svarīgi ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū un veicināt tos visā pasaulē. **UZSVER**, ka, lai veiktu investīcijas galvenajās stratēģiskajās nozarēs un infrastruktūrās, ir jāpanāk, lai publiskais finansējums tiktu izmantots apvienojumā ar privāto finansējumu, un ka ES budžetam joprojām ir svarīga loma, kā Eiropadome to norādīja savā ārkārtas sanāsmē 2024. gada 17. un 18. aprīlī. **MUDINA** Komisiju un dalībvalstis ātri īstenot Regulu, ar ko izveido platformu “Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai”, kas veicinās sinerģiju starp Eiropas finansēšanas instrumentiem. **UZSVER**, ka kohēzijas politikai ir būtiska loma atšķirību mazināšanā, ilgtspējīgas izaugsmes veicināšanā ilgtermiņā un taisnīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās atbalstīšanā. **AICINA** Komisiju, neapsteidzot nākamo daudzgadu finanšu shēmu, izvērtēt un vajadzības gadījumā uzlabot esošos Eiropas finansēšanas mehānismus, izpētīt strukturālus veidus, kā palielināt privātās investīcijas stratēģiskajās tehnoloģijās un rūpniecisko spēju palielināšanā, un pēc tam izvērtēt, vai rūpniecības finansēšanas instrumentu kopums ir efektīvs, lai laikus sasniegtu Savienības kopīgos mērķus. **ATGĀDINA** par programmas *InvestEU* lomu šajā kontekstā.

IV. Pareizie pamatnosacījumi, lai nodrošinātu konkurētspējīgu Eiropas rūpniecību

21. **AKCENTĒ**, cik svarīga ir labvēlīga vide, kurā uzņēmumi, jo īpaši MVU, var attīstīties, plaukt un paplašināties, un kas veicina uzņēmējdarbību, piesaista investīcijas, sekmē inovāciju un veicina Savienības un tās 14 rūpniecisko ekosistēmu, piemēram, energoietilpīgas rūpniecības nozaru un mobilitātes-transportu-automobiļu nozares, konkurētspēju.
22. **UZSVER**, ka turpmāka vienotā tirgus stiprināšana un padziļināšana ir būtisks priekšnoteikums, lai nodrošinātu, ka Savienība joprojām ir noturīga un konkurētspējīga. **ATGĀDINA**, ka efektīva vienotā tirgus noteikumu īstenošana ir būtiska, lai saglabātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas vajadzīgi Eiropas uzņēmumiem, un lai vēl vairāk veicinātu vienotā tirgus integrāciju. **AICINA** dalībvalstis un Komisiju pastiprināt savus centienus un pastiprināt savas darbības, lai likvidētu nepamatotus šķēršļus, kas kavē ES uzņēmumu spēju paplašināties un kļūt konkurētspējīgākiem Eiropas un starptautiskā līmenī.

23. **ATZĪST**, ka juridiskajai noteiktībai un saskaņotam, paredzamam, nākotnes prasībām atbilstošam un pieejamam tiesiskajam regulējumam ir būtiska nozīme, lai veicinātu investīcijas un aizsargātu mūsu konkurētspēju, savukārt Savienības tiesību aktos būtu jāievēro vides un sociālie standarti. Šajā sakarā **UZSVER**, cik svarīgi ir racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras projektiem, kas veicina zaļās un digitālās pārkārtošanās mērķu sasniegšanu, tostarp, uzlabojot ražošanas jaudu. **UZSVER**, cik svarīgi ir īstenot labāka regulējuma programmu nolūkā saglabāt vienotā tirgus integritāti, pienācīgi īstenojot ES noteikumus, izvairoties no regulējuma dublēšanās un sadrumstalotības, kā arī samazinot birokrātiju ES un dalībvalstu līmenī, jo īpaši attiecībā uz MVU, tostarp ar tādiem instrumentiem kā vienotā digitālā vārteja. Minētajā sakarā **ATBALSTA** Komisijas apņemšanos uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm par 25 % samazināt slogu, kas saistīts ar tām ziņošanas prasībām, kuras izriet no ES tiesību aktiem, atbilstīgi ES ilgtermiņa konkurētspējas veicināšanas stratēģijai, un veikt konkurētspējas pārbaudes attiecībā uz jaunu tiesību aktu priekšlikumu ietekmes novērtējumiem, tostarp to kumulatīvo ietekmi. **PIENEM ZINĀŠANAI** Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas ideju ieviest “inovācijas noturības testu” jauniem ES tiesību aktiem un **AICINA** Komisiju izpētīt tā iespējamu īstenošanu, izmantojot pašreizējos labāka regulējuma rīkus.
24. **AKCENTĒ**, ka energoapgādes drošība, ilgtspēja un pieejamība cenas ziņā labi integrētā Eiropas enerģijas tirgū un pārrobežu infrastruktūrā un tīklos ir būtiski svarīga rūpniecībai un tās konkurētspējai un ka Eiropas enerģētikas politika veicina vienoto enerģijas tirgu un Eiropas zaļā kursa mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. **ATZĪST** iekšējā enerģijas tirgus lomu investīciju stimulēšanā energosistēmās, energoefektivitātē, elastībā un ekonomikas elektrifikācijas palielināšanā. **NORĀDA**, ka enerģētikas nozarē šobrīd būtu pilnībā jāīsteno pareizais politikas satvars, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un ātru tirgus attīstību un novērstu kavēšanos stratēģisko investīciju jomā un balasta aktīvu veidošanos.

25. **NORĀDA**, ka, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās būtu sekmīga un ņemot vērā plašākas demogrāfiskās tendences, vajadzīgajām kompetencēm un prasmēm vajadzētu būt pietiekami pieejamām visos līmeņos, vienlaikus veicinot dzimumu līdzsvaru attiecībā uz absolventiem un profesijām IKT vai *STEM* jomā. **UZSVER**, ka, lai nodrošinātu rīcību šajā jomā, ir vajadzīgas investīcijas, sociālais dialogs un ciešāka sadarbība starp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām formālās izglītības, profesionālās izglītības un mācību, kā arī darba vidē balstītu mācību jomā. **NORĀDA**, ka dažādas prasmes var iegūt, izmantojot visu veidu mūžizglītību. **AICINA** plašāk atzīt un apstiprināt neformālo izglītību, kompetences un prasmes. **UZSVER**, ka sadarbīgā veidā ir jāatzīst prasmes un kvalifikācijas Eiropas Savienībā, tostarp trešo valstu valstspiederīgo prasmes un kvalifikācijas. **TIECAS** piesaistīt, noturēt un izmantot talantus Savienībā, īpašu uzmanību pievēršot reģioniem, kas pašlaik atrodas talantu izaugsmes strupceļā. **UZSVER**, ka informācija par prasmēm, kā arī prognozes, ir būtiski instrumenti, lai prognozētu, kādas prasmes nākotnē būs vajadzīgas darba tirgū.
26. **UZSVER**, cik svarīgi ir īstenot vērienīgu, stabilu, atklātu un ilgtspējīgu tirdzniecības politiku, kas ļauj slēgt taisnīgas tirdzniecības nolīgumus, ES uzņēmumiem dara pieejamus trešo valstu tirgus, aizstāv ES intereses, ļauj attīstīt noturīgas un uzticamas piegādes ķēdes, garantē patiesi vienlīdzīgus konkurences apstākļus un rada iespējas savstarpēji piekļuves tirgum. Šajā sakarā **UZSVER**, ka ES būtu jāsamazina augsta riska stratēģiskā atkarība, jāveicina sociālie un vides standarti, jāveicina tirdzniecības plūsmu dažādošana, jālikvidē tirdzniecības šķēršļi un jāuzlabo Eiropas uzņēmumu konkurētspēja gan iekšzemē, gan ārpus tās, jo īpaši, izmantojot tādas iniciatīvas kā brīvās tirdzniecības nolīgumi, starptautiskās partnerības un *Global Gateway*. **NORĀDA**, ka ES rūpniecības konkurētspēja gūst labumu no tirdzniecības politikas, jo tā rada savstarpējus ieguvumus rūpniecības nozarēm, nodrošinot preču, pakalpojumu un publiskā iepirkuma tirgus pieejamību, un uzlabo intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. **AKCENTĒ**, ka attiecīgā gadījumā ir jāizmanto viss politikas instrumentu klāsts, piemēram, tirdzniecības aizsardzības instrumenti, lai aizsargātu ES tirgu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus pret negodīgu konkurenci un trešo valstu praksi, jo īpaši stratēģiskās nozarēs vai tajās, kurās ir pārmērīga kapacitāte. **UZSVER**, ka ir jāstiprina daudzpusēja, atklāta un noteikumos balstīta tirdzniecības sistēma, kuras centrā ir PTO, kā arī tās loma tādas tirdzniecību kropļojošas ārpustirgus prakses novēršanā kā kaitīgas subsīdijas rūpniecībā.

27. **AKCENTĒ** tehnisko standartu lomu Eiropas ekonomikas konkurētspējā, vadošajās tehnoloģiskajās pozīcijās un piegādes ķēdes drošībā. **NORĀDA**, ka zaļā un digitālā pārkārtošanās nozīmē steidzami risināmas standartizācijas vajadzības. **UZSVER**, ka Komisijai, dalībvalstīm, uzņēmējiem, pilsoniskajai sabiedrībai un standartizācijas organizācijām būtu jāstiprina to spēja noteikt un ietekmēt starptautiskos standartus. **UZSVER**, cik svarīgi ir atbalstīt ES uzņēmēju plašāku līdzdalību standartu izstrādē starptautiskā līmenī. **LŪDZ** Komisiju turpināt centienus laikus izdot standartizācijas pieprasījumus, atklātā un saskaņotā veidā iesaistot visas ieinteresētās personas, un nodrošināt standartu savlaicīgu publicēšanu. **MUDINA** standartizācijas organizācijas laikus izstrādāt augstas kvalitātes standartus, iesaistot visas ieinteresētās personas. **AICINA** Komisiju un dalībvalstis izstrādāt horizontālu pieeju standartu izstrādes iekļaušanai pētniecībā un inovācijā, lai paātrinātu ieviešanu tirgū un veicinātu ES vadošo lomu standartizācijā.
28. **ATGĀDINA**, ka intelektuālā īpašuma tiesības, jo īpaši patenti, ir mūsu zināšanu ekonomikas “valūta”. **AKCENTĒ**, ka zināšanu, intelektuālā īpašuma tiesību un komercnoslēpumu aizsardzība un valorizācija ir būtisks faktors, lai nozares, jo īpaši MVU, piesaistītu investīcijas, radītu vērtību un palielinātu to konkurētspēju. Tādēļ **AICINA** attiecīgās ES iestādes, aģentūras un finanšu kopienas turpināt darbu pie intelektuālā īpašuma tiesību valorizācijas, lai MVU un jaunuzņēmumi varētu paplašināt darbību vienotajā tirgū un ārpus tā.

V. Kopīga turpmākā rīcība

29. **AICINA** izstrādāt visaptverošu, uz nākotni vērstu un proaktīvu Eiropas rūpniecības politikas satvaru, kas būtu saskaņots ar Savienības visaptverošajām ilgtermiņa politikas prioritātēm, tostarp pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, kas mūsu rūpniecībai sniedz lielāku paredzamību un kas ir aprīkots ar piemērotu instrumentu kopumu, lai piesaistītu, paplašinātu un saglabātu uzņēmumus Savienības teritorijā, un kas veicina augstas kvalitātes darbvietas visā Eiropā, pastiprinot 2030. gada pamatmērķu sasniegšanu ar pastiprinātu sociālā dialoga palīdzību. **TIECAS IZVEIDOT** vērienīgu Eiropas rūpniecības politikas satvaru, kas būtu kā galvenais virzītājspēks, lai nodrošinātu ekonomisko potenciālu, kas ir Eiropas ekonomiskās drošības stratēģijas “veicināšanas pīlāra” pamatā. **UZSVER**, ka ir jātiecas panākt horizontālāku pieeju ES rūpniecības politikai un nozaru iniciatīvu racionalizāciju. **NORĀDA**, ka šajā nolūkā ir vajadzīga holistiska pieeja un kopīgi centieni, kā arī ES iestāžu, dalībvalstu, tostarp reģionālā līmenī, sadarbība un līdzdalība un pašas industriālās ekosistēmas aktīvā loma. **MUDINA** Komisiju iekļaut rūpniecības politiku un Eiropas konkurētspējas palielināšanu tās nākamā pilnvaru termiņa darba kārtībā, tādējādi strādājot pie jauna Eiropas konkurētspējas kursa, kā aicināts Eiropadomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa secinājumos, un balstīties uz Eiropas zaļo kursu kā izaugsmes, inovācijas un investīciju virzītājspēku.
30. **PIEŅEM ZINĀŠANAI** Enriko Letas (*Enrico Letta*) augstā līmenī sniegtu ziņojumu “*Much More Than A Market*” (“Daudz vairāk nekā tirgus”) un **AICINA** Komisiju un dalībvalstis izskatīt ieteikumus, kas attiecas uz rūpniecības politiku. **AR CERĪBĀM RAUGĀS** uz gaidāmo Mario Dragi (*Mario Draghi*) ziņojumu par Eiropas konkurētspējas nākotni un jo īpaši tās aspektiem, kas saistīti ar rūpniecības politiku.

31. **UZSVER**, ka turpmākā Eiropas rūpniecības politikas satvara pamatā vajadzētu būt uz pierādījumiem balstītiem rīkiem, rādītājiem, uz tirgu balstītiem principiem, ekonomikas pamatprognozēm un konstatējumiem, kas rūpniecības politikas analīzē iekļauj jaunākos ekonomikas rezultātus, kā arī savos pamatmodeļos iekļauj vides, ilgtspējas, noturības un sociālos faktorus un identificē potenciālus, stratēģiskus turpmākas izaugsmes tirgus. Šajā sakarā **NORĀDA**, cik svarīgi ir Komisijas gada ziņojumi un vienotā tirgus un konkurētspējas rezultātu apkopojums, stratēģisko atkarību analīze, prognožu pētījumi, kvantitatīvās analīzes un riska novērtējumi. **UZSVER**, cik svarīgi ir uzraudzīt pieņemto tiesību aktu īstenošanu, piemērošanu un ietekmi, kā arī veikt kvalitatīvus, savlaicīgus un rūpīgus *ex ante* ietekmes novērtējumus turpmākām likumdošanas iniciatīvām, lai ievērotu labāka regulējuma principus. **MUDINA** Komisiju un likumdevējus, ierosinot jaunus tiesību aktus, sistemātiski piemērot principu “vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem”, jo MVU veido 99 % no Eiropas uzņēmumiem un vairāk nekā 50 % no Savienības IKP, un ņemt vērā to Eiropas reģionu īpatnības, kuri saskaras ar ģeogrāfiskām, dabas vai demogrāfiskām problēmām.
32. **UZSVER**, ka ES industriālā stratēģija 2020. gadam, tās 2021. gada atjauninājums, Zaļā kursa industriālais plāns un Digitālās desmitgades politikas programma joprojām ir politikas pamats, lai Eiropas rūpniecības nozares varētu uzņemties vadošo lomu zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā un lai Savienība uzlabotu savu noturību galvenajās jomās. **UZSVER**, ka ir jānodrošina neseno likumdošanas iniciatīvu, jo īpaši Mikrosānu akta, Kritiski svarīgo izejvielu akta un Neto nulles emisiju industrijas akta, pienācīga un savlaicīga īstenošana. **APSTIPRINA**, ka ES industriālajā stratēģijā identificētās 14 industriālās ekosistēmas un to pārkārtošanās ceļi, attiecībā uz kuriem ir svarīgi pasākumi – pirmais no tiem bija Tūrisma jomas pārkārtošanās plāns – un attiecībā uz kuriem darbs ir jāturpina. **PIENĒM ZINĀŠANAI** nesenos dialogus ar nozares pārstāvjiem un sociālajiem partneriem par pāreju uz tīru enerģiju un no tiem izrietošo Komisijas veikto izvērtēšanu. **AICINA** Komisiju ciešā sadarbībā ar ieinteresētajām personām turpināt novērtēt industriālo ekosistēmu vajadzības un problēmas, uzraudzīt to ekonomisko attīstību un konkurētspēju un analizēt to integrāciju vienotajā tirgū.